

**ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI
SECȚIA ȘTIINȚE ALE VIEȚII**

Bd. Ștefan cel Mare 1
MD-2001, Chișinău, Republica Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 27-24-53,
/373-22/ 27-07-57
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com,
sectiamed@asm.md, ssagricola@rambler.ru

**ACADEMY OF SCIENCES
OF MOLDOVA
SECTION LIFE SCIENCES**

Ștefan cel Mare Ave., 1
MD-2001 Chisinau, Republic of Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 27-24-53,
/373-22/ 27-07-57
E-mail: ssv.academia@gmail.com,
sectiamed@asm.md, ssagricola@rambler.ru

AVIZUL CONSULTATIV AL SECȚIEI ȘTIINȚE ALE VIEȚII A AȘM

asupra raportului științific din cadrul Programului de Stat 20.80009.5107.05 "Valorificarea la scara industrială a potențialului oenologic al soiurilor și clonelor de struguri asanate de selecție nouă și autohtone pentru fabricarea producției vinicole competitive pe piețele internaționale", director de proiect: Dr. hab. TARAN Nicolae, Prioritatea II. Agricultură durabilă, securitate alimentară și siguranța alimentelor, Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologie Alimentară, pentru anul 2023, perfectat în baza audierii raportului și a concluziilor experților confidențiali (Adunarea Generală a Secției Nr.2 din 19 februarie 2024)

1. Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute după implementarea proiectului

Scopul și obiectivele au fost îndeplinite și corelează cu tema. S-a efectuat multiplicarea accelerată a clonelor fitosanitare Busuioaca de Bohotin, Busuioaca de Moldova, Luminița, Onițcani Belii și a portaltoiului Maleque cu obținerea butașilor regeneranți pentru înființarea plantației de categorie biologică PREBAZA. S-a elaborat tehnologia de asanare a soiurilor de viță-de-vie și selectate substanțelor chimice pentru inactivarea unor infecții. Prin metoda ELISA au fost testate plantele din 4 genotipuri de viță-de-vie la prezența virusurilor și eficacitatea preparatului antiviral VIRON în tehnologia de asanare. Au fost supuse analizelor fizico-chimice și senzoriale 7 vinuri albe și 4 vinuri roșii seci din anul roadei 2022 din soiurile de struguri asanate și selecție nouă cu obținerea rezultatelor care sunt specifice pentru fiecare soi.

2. Diseminarea rezultatelor obținute

Au fost publicate 15 lucrări, printre care: articole în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cat.B - 3, cat. C – 5, articole culegeri de lucrări științifice editate în RM – 1, articole . în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare/RM) – 1/1, teze în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare/RM) – 3/1.

3. Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute (brevete de invenție, alte forme de proprietate intelectuală, materializarea rezultatelor, perspective de implementare

În perioada de referință au fost aprobate 3 brevete de invenție și înaintate 3 cereri de brevete de invenție. Sunt menținute 5 participări la diverse saloane și expoziții internaționale de invenții. Utilizarea în circuitul economic a soiurilor de struguri autohtone și de selecție nouă are o valoare esențială pentru viticultura și vinificația RM.

4. Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat.

Au fost susținute două teze de doctorat la specialitatea 253.03 Tehnologia băuturilor alcoolice și nealcoolice și 411.09 Protecția plantelor.

Obiecție: trebuie de menționat că numărul de cercetători cu vârsta de până la 35 ani este scăzut.

Punctajul mediu acordat: 28,3

Concluzii și recomandări:

Din sarcinile și obiectivele proiectului pentru anul 2023 au fost realizate: cultivarea viței-de-vie vegetante înrădăcinate Onițcani Belii, Chardonnay, Pinot Noir, Krasnostop pentru extinderea plantației de categorie biologică PREBAZA din care doar un soi este de selecție nouă - Onițcani Belii. S-au studiat diferite substanțe chimice pentru utilizarea lor la inactivarea infecțiilor fitoplasmatică a cancerului bacterian. Au fost optimizate regimurile tehnologice de fabricare a vinurilor albe și roșii din soiurile de selecție nouă și autohtone. S-a studiat compoziția chimică și proprietățile organoleptice a vinurilor din soiuri asanate de struguri, de selecție nouă și autohtone cu încercări de cartografiere a vinurilor. Se recomandă de lucrat asupra comercializării acestor soiuri și implementarea rezultatelor pe un făgaș larg.

Se propune calificativul general: Foarte bine

Raport aprobat

Conducător al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Eva Gudumac

Secretar Științific al Secției
Dr.

Gabriela Romanciuc